

[Rytter.]

tion som vel muligt. Det kan være, jeg har brugt et for stærkt Udtryk før, det er selvfølgelig ikke Meningen helt at undgaa Protokollation. Hvis Sagen ser ud til at skulle blive appelleret, eller hvis Sagføreren forlanger Protokollation, *bliver* der Protokollation, men saa lidt som muligt. Det er det, som man nu i Sverige vil gennemføre, og vil det ikke se lidt mærkeligt ud, at vi paa dette Tidspunkt — samtidig med at de gaar over til at gennemføre vor Ordning, fordi den virker godt i Praksis — grundet paa en Sætning om, at denne Regel ogsaa gælder Civilprocessen, forandrer dette Grundlag?

I øvrigt takker jeg Ministeren for hans saglige Imødegaaelse af de Indvendinger, jeg har fremført. Justitsministeren kan nu engang efter hele sit Naturel ikke gøre det, uden at det skal iklædes Form af Aforismer og Vittigheder. Det er en Sag for sig, men bortset fra det fik jeg Fornemmelsen af, at den højtærede Justitsminister ligesom jeg er stemt for, at vi skulde se i Udvalget at faa noget godt ud af denne Sag, og jeg tror, vi kan det, naar vi virkelig vil tage rent sagligt paa Spørgsmaalene og ikke lade Hensynet til tidligere indtagne Standpunkter være afgørende. Og det skal mit Parti ikke paa nogen mulig Maade gøre. Vi gaar til Forhandlingen med Beredvillighed til at faa et Resultat ud deraf, fordi vi har den Anskuelse, at det vilde være godt, om Loven kunde blive vedtaget enstemmigt.

Justitsministeren har tidligere været inde paa, at eet maa vi kræve af vore Embedsmænd: Høflighed og Elskværdighed over for Publikum, og jeg kan paa Forhaand erklære mig enig med Ministeren i dette Synspunkt — ellers bør de paagældende ikke være Embedsmænd. Derfor tror jeg, det vilde være godt, om den Ret, vi her faar, kunde blive en rejsende Domstol, saa at den kan komme til at tale med Parterne om Sagen. Ministeren mente ikke, det havde saa stor Betydning. Det forstaar jeg ikke. Jeg tror netop, det har stor Betydning, at Parterne bliver gjort bekendt med, hvorledes Forholdet ligger. Det vil da ofte ende med, at de siger: Ja, men saa er der jo ikke noget at klage over.

Hvis den højtærede Minister ikke vil føle sig alt for træt af at høre paa det, skal jeg ganske kort referere en Samtale, jeg havde for nogle Dage siden med en meget travlt optaget Forretningsmand. Han kom op til mig og klagede over en Dommer, idet han var blevet tilsagt til at møde for Politiet og Dommer et Par Gange, men han var

ikke mødt, for han havde ikke Tid, og det var en Sag, der ikke vedkom Dommeren og Politiet. Til sidst mødte han alligevel for Dommeren, og saa sagde denne til ham: De faar en Bøde, dette her kan vi ikke have. Han fik nu ikke en Bøde, men han sagde til mig, at det var egentlig for galt med en saadan Tiltale. Saa spurgte jeg: Hvad drejede Sagen sig om? Det viste sig, at der var blevet anholdt en Indbrudstyv. Under Sagen var det kommet frem, at der ogsaa havde været Indbrud hos ham, men han havde ikke anmeldt det, og han *vilde* ikke anmelde det, det vedkom ikke det offentlige, og derfor havde han ikke givet Møde. Da han saa fik at vide, at han var pligtig at give Møde, sagde han: Ja, men saa er der jo ikke noget at blive fornærmet over; jeg vilde ogsaa være blevet gnaven, om jeg havde givet en Mand Tilsigelse til at møde et Par Gange, og han ikke var mødt.

Den paagældende fik altsaa at vide, hvordan Sagen forholdt sig. Han nærede den vist nok populære Anskuelse, at et Indbrudstyveri ikke vedrører det offentlige, naar det ikke bliver anmeldt. Han havde ligefrem ikke villet anmelde det, og ud fra dette Synspunkt kritiserede han Dommerens Optræden. Jeg tror derfor, at det, at man taler med vedkommende Parter, vil have Betydning i stor Udstrækning.

Maa jeg lige til Slut endnu udtale, at jeg glæder mig til Udvalgsbehandlingen, og jeg haaber, vi skal naa et godt Resultat.

C. J. F. Sven: Jeg vil gerne til det ærede 13de tingvalgte Medlem (Rytter) sige, at det fremgik jo netop, synes jeg, af mine Udtalelser, at jeg var klar over, at § 3 i Lovforslaget i Fremtiden kunde komme til at spille en Rolle i Civilretssager. Jeg føler mig stadig ikke overbevist om, at Ordningen i Civilretssager, hvorefter der, i alt Fald i Landsretten, protokolleres uhyre lidt, er god. Thi det er ikke blot et Spørgsmaal om at ulejlige Folk ved paa ny at skulle føre dem som Vidner, men der kommer let i det brede Publikum en Opfattelse, som ikke er gavnlig for hele Retsudviklingen, af, at naar de Forklaringer, der afgives i Retten, ikke protokolleres og behandles med den Omhyggelighed, som et skriftligt Protokollat nødvendigvis medfører, med Oplæsning og Godkendelse, saa kommer der en Løshed ind i hele Forholdet. Folk siger som saa: Ja, jeg forklarede saadan og saadan, men det blev ikke protokolleret, det blev ikke nøjagtig gennemgaaet, jeg har ikke godkendt det. Det spiller efter mit Skøn en ikke ringe Rolle; man vilde behandle spe-